

Lausunto Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalle koskien Lahden seudun liikenteen tasataksa- ja kustannusjakoselvitystä

khall 09.06.2025 § 147

835/00.04.01/2025

Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	kaupunginjohtaja Parkkonen, Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalle liitteenä olevan lausunnon.
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö 5 luku 22 §
Valmistelija	kaupunkiympäristöjohtaja Keijo Houhala p. 0500 918 587, kuntatekniikkapäällikkö Ari Matteinen, p. 0500 497 251, liikennesuunnittelija Tuomo Rissanen, p. 044 735 0056, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Lahden seudun liikenteen (LSL) toiminta-alueella on valmisteltu tasataksa- ja kustannustenjakoselvitys, jonka tavoitteena on siirtyä nykyisestä vyöhykkeisiin perustuvasta lippujärjestelmästä yhtenäiseen tasataksaan ja uudistaa kuntien välinen kustannustenjakomalli. Selvityksen tavoitteena on tehdä joukkoliikenteen käytöstä houkuttelevampaa, yksinkertaistaa järjestelmää, kohdentaa taloudelliset voimavarat tehokkaammin asiakastarpeisiin ja hyödyntää valtionosuudet täysimääräisesti joukkoliikenteen rahoituksessa. Selvityksen mukaan siirtyminen tasataksaiseen malliin edellyttää kahden vyöhykkeen lippujen hintojen maltillista korotusta (noin 5 %), mutta parantaa pidempien matkojen houkuttelevuutta ja matkaketjujen toimivuutta erityisesti Heinolan ja Lahden välisellä yhteysvälillä. Ennusteen mukaan Heinola–Lahti -matkustajamäärät kasvaisivat jopa 21 %. Tämä tukee Heinolan saavutettavuutta ja vahvistaa sen asemaa osana pääkaupunkiseudun laajentunutta työssäkäyntialuetta. Lisäksi tasataksa edistää joukkoliikenteen helppokäyttöisyyttä, parantaa matkaketjuja ja tukee koko Päijät-Hämeen kestävän kehityksen ja hiilineutraalisuustavoitteita vähentämällä liikenteen päästöjä ja henkilöautoliikenteen määrää. Kustannustenjakomallin uudistamisen tavoitteena on siirtyä kuntalaisuustiedosta riippumattomaan ja ennakoitavaan malliin, joka perustuu matkustajamääriin ja palvelutasoon. Heinolan kannalta on tärkeää, että kustannustenjako on oikeudenmukainen, läpinäkyvä ja tukee kehyskuntien joukkoliikenteen palvelutasoa. Uusi malli tulee kuitenkin lisäämään Heinolan maksuosuutta, mutta arvioitu

vaihtoehto A on kokonaisuutena hyväksyttävissä, koska muut vaihtoehdot heikentäisivät hajautetun joukkoliikenneverkon rakennetta ja palvelutasoa erityisesti haja-asutusalueilla.

Heinola kannattaa Lahden seudun liikenteen tasataksamallin ja uuden kustannustenjakomallin käyttöönottoa. Heinola korostaa, että yhtenäinen tasataksa parantaa joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja käytettävyyttä, vahvistaa matkaketjujen toimivuutta erityisesti pääkaupunkiseudulle suuntautuvassa liikenteessä ja tukee koko maakunnan elinvoimaa ja työvoiman liikkuvuutta. Tasataksa edistää myös ilmastotavoitteita ja kestävän kehityksen tavoitteita.

Heinola hyväksyy vaihtoehdon A, jossa kustannustenjako uudistetaan todelliseen matkustukseen ja palvelutasoon perustuvaksi malliksi, vaikka se kasvattaakin Heinolan maksuosuutta. Heinola korostaa, että valtionosuuden 100 % suuntaaminen joukkoliikenteen pohjarahoitukseen on välttämätöntä, jotta maakunnallinen liikenneverkko voidaan turvata tasapuolisesti ja kattavasti sekä pohjarahoitus kohtelee maakunnan kuntien yhdenvertaisesti.

Kokonaisuutetaan Heinola näkee tasataksa- ja kustannustenjakouudistuksen tärkeinä toimenpiteinä, joilla vahvistetaan Päijät-Hämeen kilpailukykyä, saavutettavuutta ja kestävän kehityksen tavoitteita. Tämän vuoksi joukkoliikenteeseen kohdistettu valtionosuus tulee käyttää kokonaisuudessaan maakunnallisen joukkoliikenteen rahoituksen perustana.

Esityslistan liitteenä Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan lausuntopyyntö ja tasataksa- ja kustannustenjaon raportti.

Tiedoksianto

virallinen ote

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta